

Juoksevan uhkasakon asettaminen kiinteistöjen siistimiseksi ja luvattoman toiminnan lopettamiseksi / Betonipaja 992-403-13-102, Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24

YMPLTK 13.12.2023 § 46
67/11.03.02.02/2023

Asia

Juoksevan uhkasakon asettaminen kiinteistöjen siistimiseksi ja luvattoman toiminnan lopettamiseksi / Betonipaja 992-403-13-102, Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24, Suolahti

Asian vireilletulo ja valvonta-asian käsittely

Ympäristönsuojeluviranomainen on saamiensa ilmoitusten perusteella jätelain 123 §:n nojalla suorittanut 4.11.2022 tarkastuksen Äänekosken Sirkkaharjulle kiinteistöille Betonipaja 992-403-13-102, Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24 yhdessä poliisin ja ELY-keskuksen edustajien kanssa. Alue sijaitsee vedenhankintaan soveltuvalla Sirkkaharjun 2-luokan pohjavesialueella (0977451) ja sijoittuu Natura-alueen (FI0900013) välittömään läheisyyteen.

Tarkastuskäynnillä havaittiin alueen olevan erittäin epäsiisti ja kaatopaikkamainen. Toiminta on ammattimaisen laajaa, jätteiden käsittely hallitsematonta ja kiinteistöt roskaantuneet. Alueella sijaitsevat jätteet on sijoitettu maanvaraisesti hajanaisesti sekaisin ja osittain läjitettynä hiekkatien varrelle, hiekkamontun pohjalle vievän tien välittömään läheisyyteen, sekä entisen maa-aineksenottoalueen (monttu) pohjalle. Jätteitä sijaitsee ilmakuviasta arvioiden noin 350 – 400 metrin matkalla. Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella alueella varastoidaan erilaisia sekalaisia jättejakeita kuten ajoneuvoja (paalattuja, että paalaamattomia), erilaatuista purkujätettä, veneitä, traktoreita, tyhjiä ja öljyä sisältäviä kanistereita ja öljysäiliöitä, muuntajia, akkuja, jääkaappeja, huonekaluja, sekä muuta käytöstä poistettua tavaraa. Varastointi on paikalla tehtyjen havaintojen perusteella pitkäaikaista ja tapahtuu kaikin puolin vastoin jätehuollon järjestämistä koskevia yleisiä periaatteita. Alueella harjoitetaan toimintoja ilman ympäristönsuojelulain vaatimia lupia; erilaisten jättejakeiden vastaanottoa ulkopuolisilta, jätteiden käsittelyä (kuten purkaminen, nesteiden ja kemikaalien poisto, osien lajittelu niiden arvon perusteella), jätteiden varastointia sekä autopurkamotoimintaa. Alueella on harjoitettu myös järjestelmällistä, vuosikymmeniä kestävä jätteiden polttoa. Maaperän suojausta ei ole järjestetty. Maaperä on paikoittain silppuuntuneen sekalaisen jättesilpun, sekä öljyläikkien pilaamaa. Kiinteistöillä sijaitsevan huomattavan suuren jätemäärän vuoksi maaperän ja pohjaveden pilaantumisen arvioiminen ei ole nykytilassa mahdollista vaan vaatii alueen tyhjentämisen jätteistä ja esineistä. Kiinteistöistä pahiten roskaantunut ja pilaantunut on Betonipaja 992-403-13-102, jonka omistaa [REDACTED] (myöh. asianosainen). Kaksi muuta kiinteistöä eivät ole asianosaisen hallinnassa, mutta asianosaisen toiminta on niille laajentunut ja johtanut niiden roskaantumiseen.

Alueen roskaisuudesta ja epäsiisteydestä on tullut ympäristövalvontaan useita yhteydenottoja. Asianosainen on 25.8.2005 tuomittu käräjäoikeudessa edellä mainitun alueen osalta ympäristön turmelemisesta ja alue on siivottu jo kerran aiemmin hallintopakolla 23. – 25.10.2006 Suolahden kaupungin toimesta. 4.11.2022 suoritetun tarkastuksen perusteella asianosaista on haastemiehen apua käyttäen 23.1.2023 päivätyllä kehotuskirjeellä kehoitettu tilanteen korjaamiseksi hallintopakon uhalla Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta, missä yhteydessä häntä on myös kirjallisesti kuultu. Alue on tarkastettu poliisin virka-avun turvin uudelleen 9.10.2023 kehotusten noudattamisen toteamiseksi. Tarkastuksella tehty keskeinen havainto oli, että annettuja kehotuksia ei ole noudatettu vaan annettujen kehotusten mukaiset toimenpiteet oli joko jätetty toteuttamatta, niiden toteuttamisaste oli erittäin alhainen ja osin oli toimittu vastoin annettuja kehotuksia (toiminta jatkunut samanlaisena). Asianosaista on kehoitettu liitteenä olevasta kehotuskirjeestä ilmenevästi.

Valvonnallinen tilanne viimeisen tarkastuksen jälkeen

Asianosainen on 29.11.2023 toimittanut kuitteja energijakeen (50 kg), sekapellin (5 000 kg) ja romuautojen (3 kpl kuivattu) toimittamisesta Stena Recycling Oy:lle (kuittien päivämäärät 27.10., 9.11. ja 13.11.2023). Saatteesta ei ole käynyt ilmi, mistä kiinteistöltä kyseiset jättejakeet on toimitettu jätehuoltoon. Asialla on merkitystä, sillä asianosaisella on saman aikaisesti vireillä kaksi vastaavaa hallintopakkoasiaa.

Toimintaa koskevat päätökset ja rekisteröinnit

Asianosaisella ei ole Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämiä ympäristölupia, jätelain (646/2011) 100 §:n mukaista rekisteröintiä, muita ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia lupia, vireillä olevia lupahakemuksia taikka ilmoitusasioita.

Jätteen ammattimaista keräämistä harjoittavan tulee olla jätelain (646/2011) 100 §:n nojalla hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Asianosainen on hyväksytty ELY-keskuksen päätöksellä rekisteriin (päätös KESELY/430/07.00/2010, ote KESELY/1990/2018), joten hänellä on oikeus kuljettaa päätöksessä sallittuja jättejakeita. Rekisteröinti ei oikeuta jätteiden varastointiin, vastaanottamiseen eikä jätteiden käsittelyyn.

Asianosaisen kuuleminen

Asianosaista on kuultu kehoittamalla toimittamaan kirjallinen selitys 31.3.2023 mennessä alueen roskaantumiseen johtaneista syistä ja toimista, joihin on ryhdytty tilanteen oikaisemiseksi. Asianosainen ei ole toimittanut selitystä annetussa määräajassa.

Asianosaisen esittämä vaatimus

Asianosainen on 29.11.2023 saapuneessa saatteessa vaatinut Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta 23 000 euron korvauksia. Kirjeestä ei ole ilmennyt muita vaatimukseen liittyviä tietoja kuten sitä, millä perusteella korvauksia vaaditaan.

Valmistelija	Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683 Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346 Ympäristötarkastaja Anna Kervola, puh. 040 568 1470
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena velvoittaa [REDACTED] (asianosainen):

Päävelvoite 1

Siivoamaan Sirkkaharjulla sijaitsevilta kiinteistöiltä Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24 sinne viemänsä ja alueelle vastaanottamansa jätteet sekä käytöstä poistetut esineet, kuten esimerkiksi peräkärriyt ja ajoneuvot, rakennustarvikkeet, purkujätteet, polttojätteet, muuntajat ja maan pinnalla olevan sekalaisen jätesilpun asianmukaisesti niiden laadun edellyttämällä tavalla jätehuoltoon **31.8.2024 mennessä**. Jätteitä voi ainoastaan kuljettaa kiinteistöltä pois jätehuoltoon. Kiinteistöt eivät ole asianosaisen omistuksessa ja roskaajana asianosainen on velvollinen ne siivoamaan. (Jätelaki (646/2011): 29 §, 72 §, 73 §, 75 §, 126 §, 129 §)

Päävelvoite 2

Siivoamaan Sirkkaharjulla sijaitsevalta, omistuksessaan olevalta kiinteistöltä Betonipaja 992-403-13-102 jätteet ja käytöstä poistetut esineet, kuten polttoainesäiliöt ja -kanisterit, metalliromun, käytöstä poistetut ajoneuvot ja niiden rungot, sekalaisen jätesilpun sekä polttojätteet asianmukaisesti niiden laadun edellyttämällä tavalla jätehuoltoon **31.8.2024 mennessä**. Jätteitä voi ainoastaan kuljettaa kiinteistöltä pois jätehuoltoon. Päävelvoite ei koske montun pohjalla sijaitsevaa rakennelmaa taikka rakennelman sisällä olevia esineitä. (Jätelaki (646/2011): 29 §, 72 - 75 §, 126 §, 129 §)

Päävelvoite 3

Lopettamaan jätteiden poltto **välittömästi**. (Sydän-Suomen Jätelautakunta 30.08.2022 (§ 30). Kunnalliset jätehuoltomääräykset. Jätelaki (646/2011): 126 §)

Päävelvoite 4

Toimittamaan päävelvoitteita 1 ja 2 koskien Äänekosken kaupungin ympäristövalvontaan kirjalliset todistukset (kuittitositteet) siitä, että jätteet on toimitettu asianmukaisiin keräyspaikkoihin ja jätehuoltoon **31.8.2024 mennessä**. Kuitteja toimitettaessa on toimitettava tieto, miltä kiinteistöltä kuittien mukaiset jätteet on poistettu. (Jätelaki (646/2011): 29 §, 126 §)

Päävelvoite 5

Lopettamaan jätteiden ja käytöstä poistettujen esineiden vastaanottamisen ulkopuolisilta, jätteiden käsittelyä, kuten muuntajien ja elektronisten laitteiden purkamisen kiinteistöillä Betonipaja 992-403-13-102, Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24 **välittömästi**. Jätteitä voi täten ainoastaan kuljettaa kiinteistöiltä pois jätehuoltoon. Jätteiden vastaanottamista, käsittelyä

ja varastointia ei voi harjoittaa ilman ympäristölupaa.
(Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 16-17 §, 175 §, 184 §,
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 2 kohta
12 f.)

Päävelvoite 6

Öljyt ja kemikaalit on siirrettävä sisätiloihin allastettuihin, tiiviisiin astioihin pois maapohjalta **mahdollisimman pian**, kuitenkin viimeistään **31.5.2024 mennessä**. (Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 16-17 §, 175 §, 184 §)

Päävelvoite 7

Lopettamaan autojen ja romuautojen käsittelyn, purkamisen, paalaamisen ja säilyttämisen kiinteistöillä Betonipaja 992-403-13-102, Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24 välittömästi. Autopurkamotoimintaa ei voi harjoittaa ilman ympäristölupaa. (Ympäristönsuojelulaki 527/2014: 16-17 §, 175 §, 184 §, Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 2 kohta 12 d.)

Päävelvoitteiden tehoste

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteiden tehosteeksi juoksevan uhkasakon. Uhkasakko muodostuu kullekin päävelvoitteelle erikseen asetettavasta pääerästä ja jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta koskevista lisäeristä.

- Päävelvoitetta 1 koskevan uhkasakon peruserä on 500 € ja lisäerä 100 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 2 koskeva uhkasakon peruserä on 2 000 € ja lisäerä 200 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 3 koskevan uhkasakon peruserä on 1 000 € ja lisäerä 200 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 4 koskien asetettavan uhkasakon peruserä on 500 € ja lisäerä 100 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 5 koskevan uhkasakon peruserä on 2 500 € ja lisäerä 500 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 6 koskevan uhkasakon peruserä on 1000 € ja lisäerä 300 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 7 koskevan uhkasakon peruserä on 2 000 € ja lisäerä 500 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.

Jos edellä mainittuja päävelvoitteita ei noudateta annettuihin määräaikoihin mennessä, Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta voi uhkasakkolain 10 §:n nojalla tuomita uhkasakot maksettavaksi. Asianosaista muistutetaan, että

kehotuksien mukaisia toimenpiteitä on mahdollista ja tulee edistää koko ajan.

Ratkaisun perustelut

Asiassa saadun selvityksen mukaan asianosainen on rikkonut annettuja kehotuksia jatkamalla jäte- ja ympäristönsuojelulain sekä jätehuoltomääräysten vastaista toimintaa edellä kuvatusti. Voidaan olettaa, että asianosainen on täysin tietoinen toimintansa lainvastaisuudesta, seurauksista sekä häntä koskevista velvoitteista. Asianosainen on tuomittu tuomioistuimessa 25.8.2005 ympäristön turmelemisesta päätöksen kohteen osalta ja alue on siivottu jo kerran aiemmin hallintopakolla 23. – 25.10.2006 Suolahden kaupungin toimesta. Lisäksi asianosaisen toinen kiinteistö on siivottu hallintopakolla kahdesti (1995 ja 2003). Huomioiden toiminnan pitkä kesto, toistuvuus, aiempi asiassa annettu tuomio, aiemmat kaupungin käyttämät pakkotoimet, vastaava toiminta muilla omistamillaan kiinteistöillä, niillä tämän asian kanssa saman aikaisesti vireillä olevat uhkasakkomenettelyt, sekä annettujen kehotusten noudattamatta jättäminen, on uhkasakkomenettely välttämätön tilanteen ratkaisemiseksi.

Toiminnasta nykymuodossaan aiheutuu epäsiisteyttä, maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa, maiseman rumentumista, sekä vaaraa alueella liikkuville ihmisille ja eläimille. Kohde sijaitsee II-luokan pohjavesialueella ja toiminnan pilaavimmat toiminnot ja pahiten roskaantunut alue sijaitsevat vanhan maa-ainestentoalueen pohjalla, jossa suojakerros pohjaveteen on ympäröivää aluetta huomattavasti pienempi. Toiminnasta johtuen maakerroksen pintaan ei ole myöskään muodostunut pohjavettä suojaavaa kasvillisuuskerrosta. Vaarana on pohjaveden laadun heikentyminen ja pohjavesivarannon saastuminen.

Kohde rajautuu eteläreunaltaan Natura-alueeseen, jonka kohteen puoleisella reunalla kulkee yleinen ulkoilureitti, josta on esteetön näkymä kohteeseen. Alueella ja sen ympäristössä on nähtävissä mopojen ja muiden moottoriajoneuvojen jälkiä. Asetettavien päävelvoitteiden 1 – 7 tavoitteena on varmistaa, että tarkastuspöytäkirjoissa mainittu toiminta loppuu ja alue siistitään kaikesta jätteestä, jolloin vaara ympäristölle, ihmisille ja eläimille poistuu.

Ilmoitusvelvollisuus

Jos tämän päätöksen mukaisia kiinteistöjä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä asetetusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai tekemällä ilmoitus muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain edellyttämällä tavalla Maanmittauslaitokselle, jotta kiinteistöä koskevista päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetusta uhasta tehtäisiin merkintä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Päätöksen täytäntöönpano

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen määrää, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut lainkohdat

Jätelaki (646/2011) 12 – 13 §, 29 §, 72 – 75 §, 91 §, 122 §, 126 §, 129 §, 139 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6 §, 16 – 17 §, 22 §, 27 §, 175 §, 184 §, 200 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 2 kohta 12 d) ja f)

Valtioneuvoston asetus romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa (12/2015) 7 – 8 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1 §, 4 – 9 §, 18 – 20 §, 22 – 24 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §, 36 §

Sydän-Suomen Jätelautakunta 30.08.2022 (§ 30). Kunnalliset jätehuoltomääräykset

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaa (Ympäristölautakunta 20.5.2020 liite nro 3 § 16)

Asianosaisen korvausvaatimus

Ympäristölautakunta toteaa, ettei se voi ottaa kantaa asianosaisen esittämään korvausvaatimukseen, koska asianosainen ei ole esittänyt mitään perusteita vaatimukselleen.

Maksu

Päätöksestä peritään taksan mukaan määräytyvä maksu 270 €.

Päätös

Hyväksyttiin.
